

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم
بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

یونگه ولت - Junge Welt
نوشته کارین لوکفلد، دمشق
برگردان: مینا صابری
۲۷ اگست ۲۰۲۲

صداهای نا آشنا

ترکیه آشتی احتمالی با سوریه را وارد بازی کرده است. هدف ترکیه: مبارزه با جنبش کرد

پیش زمینه: توافق آدانا

تصادفی نیست که پروژه خودگردانی عمدتاً کرد-عرب روژاوا توانست در شمال شرق کشور در طول جنگ سوریه (۲۰۱۱-۲۰۲۲) توسعه یابد.

سوریه از سال ۱۹۷۹ به حزب کارگران کردستان (PKK) پیشنهاد اقامتی امن داده بود. عبدالله اوجالان، بنیانگذار پکک، سالها در دمشق در تبعید زندگی کرد.

در سال ۱۹۸۶ آکادمی محسوم کورکماز در دره بقاع در لبنان که تحت کنترل سوریه است، تأسیس شد، جایی که مبارزان کرد آموزش های سیاسی و نظامی دریافت کردند. پیش شرط این همکاری و حمایت این بود که پ ک ک در سوریه هیچ گونه تبلیغات جدائی طلبانه، مذهبی، قومی و ملی گرایانه انجام ندهد و به ساختارهای سیاسی کشور احترام بگذارد.

زمانی که سوریه با انحلال اتحاد جماهیر شوروی در سال ۱۹۹۱ قدرت حفاظتی دیرینه خود را از دست داد، فشار ترکیه و ناتو بر پ ک ک و دمشق افزایش یافت.

در سال ۱۹۹۲ آکادمی محسوم کورکماز تعطیل شد. انقره همچنین جریان آب از فرات به سمت سوریه را مهار کرد و دمشق را تهدید کرد که در صورت متوقف نشدن فعالیت‌های پکک جنگ راه خواهد انداخت.

سوریه مجبور شد تسلیم فشارها شود و در سال ۱۹۹۸ قرارداد آدانا را با ترکیه امضاء کرد.

در این توافقنامه یک منطقه حائل پنج تا ده کیلومتری در داخل سوریه پیش بینی شده بود که در آن ارتش ترکیه می توانست با اطلاع قبلی علیه پ.ک.ک وارد عمل شود. اوجالان در اکتوبر ۱۹۹۸ مجبور به ترک سوریه شد.

اودیسه او در جست و جوی مکانی امن در سال ۱۹۹۹ با دستگیری او در کنیا به عنوان بخشی از یک عملیات اطلاعاتی به پایان رسید.

برای جنبش کرد، توافق آدانا بخشی از یک توطئه بین المللی علیه اوجالان است. صالح مسلم، رئیس مشترک حزب اتحاد دموکراتیک کرد سوریه، خواستار لغو این توافق شده است.

با این حال، روسیه در سال‌های اخیر نسخه جدیدی از این توافقنامه را ارائه کرده است تا «منافع امنیتی» ترکیه را برآورده کند و ارتش سوریه را قادر سازد تا کنترل منطقه مرزی با ترکیه را دوباره به دست گیرد.

انقره خواستار شعاع اقدام نظامی تا ۳۰ کیلومتر در خاک سوریه است و نسخه جدید توافق آدانا می تواند منطقه ای بین ۱۵ تا ۲۰ کیلومتر را مجاز کند.

این توافق به ضرر حزب اتحاد دموکراتیک کرد سوریه تمام می شود که مجبور به عقب نشینی از شمال سوریه می شود.

انقره ادغام واحدهای کرد در نیروهای مسلح سوریه را نمی پذیرد. سوریه پیشنهاد ارتش ترکیه برای اقدام مشترک با دمشق علیه حزب اتحاد دموکراتیک کرد سوریه را رد کرده است. در سوریه هیچ علاقه ای به جنگ علیه کردها وجود ندارد، تمرکز روی مذاکره است.

هفته هاست که شایعات نزدیک شدن روابط سوریه و ترکیه بر سر زبانها افتاده است. به گزارش خبرگزاری دولتی ترکیه، آنادولو، رجب طیب اردوخان، رئیس جمهور ترکیه، جمعه گذشته در بیانیه ای ادعا کرد که «مخالفان و رژیم در سوریه باید آشتی کنند»

بنابراین انقره برای پیروزی بر دولت بشار اسد تلاش نمی کند. مولود چاووش اوغلو، وزیر امور خارجه ترکیه پیش از این در ۱۲ اگست نیز به این موضوع اشاره کرده بود. او همچنین در انقره اعلام کرد که در اکتوبر ۲۰۲۱ با همتای سوری خود فیصل مقداد «مختصری» صحبت کرده است.

محل رویداد، اجلاس کشورهای غیرمتعهد در بلغراد بود. از جمله در مورد نیاز به آشتی مذاکره کرده است.

مذاکرات در سطح سرویس مخفی نیز بارها و بارها با میانجیگری روسیه صورت گرفته.

با گذشت بیش از یک دهه از «بهار عربی» و آغاز جنگ سوریه، ترکیه به آنچه در ابتداء امیدوار بود، دست نیافته است. انقره از سازمان اخوان المسلمین به عنوان نیروی سیاسی جدید و مسلط در کشورهای عربی حمایت کرده بود.

اردوخان در ابتداء توسط ایالات متحده و هیلری کلینتن وزیر امور خارجه وقت آن و همچنین از سوی امارت نفت خیز خلیج فارس قطر حمایت می شد.

تحت رهبری ایالات متحده، اسلحه و پول در اختیار اعضای اپوزیسیون قرار گرفت تا دولت دمشق را که منتقد اسرائیل و ایالات متحده بود، سرنگون کنند.

ترکیه مرزهای خود را به روی جهادگران بیش از ۸۰ کشور جهان باز کرد که به شبه نظامیان «دولت اسلامی» و القاعده در سوریه و عراق پیوستند.

آرزوی اردوخان برای احیای گذشته ناپدید شده عثمانی در شرق و جنوب مدیترانه برای صدمین سالگرد تشکیل دولت ترکیه در سال ۲۰۲۳ و تسلط بر بخش های وسیعی از منطقه از طریق اخوان المسلمین محقق نشد.

تنها چیزی که اردوخان می تواند به عنوان موفقیت سیاست خود نشان دهد توافق با دولت بین المللی لیبیا است در مورد یک منطقه اقتصادی بحری دوجانبه در بحیره مدیترانه که از آبهای یونان می گذرد.

با این حال، سیاست های تهاجمی و خرابکارانه منجر به انزوای ترکیه شد.

انقره ماههاست که تلاش می کند از این وضعیت خارج شود: قرار است روابط با امارات متحده عربی، عربستان سعودی، اسرائیل و مصر عادی شود. هر چهار کشور اخوان المسلمین را به عنوان دشمن خود می بینند و بر این اساس از سیاست خارجی ترکیه ناراضی هستند.

در نتیجه ترکیه به سرمایه گذاری های جدید در اقتصاد بیمار ترکیه امیدوار است. جنگ در سوریه برای انقره هزینه زیادی داشت، همچنین به این دلیل که خود این کشور به صورت نظامی به کشور همسایه حمله کرد و ۳.۷ میلیون آواره سوری را پذیرفت.

سپس «فاکتور کرد» هم وجود دارد: اردوخان در داخل ترکیه جنبش کردها را تا آنجا که ممکن است سرکوب می کند و روزنامه نگاران، فعالان و سیاستمداران را زندانی می کند.

با این حال، نیروهای دموکراتیک سوریه (SDK) که عمدتاً کرد-عرب هستند، مناطق وسیعی در مرز ترکیه و سوریه را کنترل می کنند.

با توجه به دستاوردهای کردها، ارتش ترکیه مدت هاست که خواستار اقدام مشترک با دمشق علیه دولت خودگردان در شمال شرق سوریه موسوم به روژاوا شده است.

از جمله، ویرایش جدیدی از «توافقنامه آدانا» در سال ۱۹۹۸ مورد بحث قرار گرفته است که به ارتش ترکیه «فضای عملیاتی» تا ۲۰ کیلومتر در خاک سوریه می دهد.

این که آیا دمشق با این موضوع موافقت خواهد کرد یا خیر جای سوال دارد. دولت سوریه تاکنون به طور علنی در مورد سیگنال های ترکیه اظهار نظر نکرده است.